

Shoqata e Kontabilistëve të Çertifikuar dhe Auditorëve të
Kosovës

Society of Certified Accountants and Auditors of Kosovo

**Praktika e Auditimit të
Brendshëm
(zgjidhjet)**

B3

ID Nr.

FLETË PROVIMI
Exam Paper

Udhëzime/Instructions:

1. MOS E HAPNI DERISA T'JU LEJOHET PREJ MBIKËQYRËSIT
Do Not Open Until Your invigilator Allows You to Do So.
2. ËSHTË E DETYRUESHME PËRGJIGJA E GJITHA PYETJEVE
All Questions Are Mandatory
3. KOHA E LEJUAR ËSHTË 3 ORË
Time Allowed is 3 Hours
4. EMRI JUAJ NUK DUHET TË PARAQITET NË ASNJË FLETË
TË KËTIJ PROVIMI.
Your name should appear nowhere in this test.

Data 08.07.2023

CONTENT/ PËRMBAJTJA

Pjesa	Maksimumi i dhënë	Kujdes! Kjo pjesë është vetëm për përdorim nga ShKÇAK PIKËT E DHËNA
1. Pyetje (50 x 2 pikë)	100	
Gjithsej	100	

Të gjitha pyetjet janë me zgjidhje të shumëfishtë, ku **vetëm njëra zgjidhje është e saktë.**

Rrumbullakosni vetëm një përgjigje të saktë!

Nga 2 pikë secila

1. Me t'u emëruar, një drejtor i ri i auditimit të brendshëm gjeti një staf auditimi të papërvojë që kishte tejkalluar buxhetin për shumicën e auditimeve të kryera. Një rishikim i detajuar i dokumenteve të punës së auditimit nuk zbuloi asnjë dëshmi të rishikimeve progresive nga mbikëqyrësit e auditimit. Për më tepër, nuk kishte dëshmi se ekzistonte një program për sigurimin e cilësisë. Si një mjet për të kontrolluar projektet dhe për të shmangur tejkallimet e buxhetit kohor, vendimet për të rishikuar buxhetet kohore për një auditim normalisht duhet të merren:
 - a) **Menjëherë pas sondazhit paraprak.**
 - b) Kur është vërtetuar një mangësi e konsiderueshme.
 - c) Kur një personel auditimi pa përvojë caktohet në një auditim.
 - d) Menjëherë pas zgjerimit të testeve për të vendosur besueshmërinë e gjetjeve.

2. Sipas standardeve të IIA-s, raportet e veprimtarisë së një departamenti të auditimit të brendshëm duhet:
 - a) Listoni gjetjet materiale të auditimeve kryesore.
 - b) Listoni gjetjet e pazgjidhura.
 - c) Raportoni aktivitetet javore të auditorëve individualë.
 - d) **Krahasoni auditimet e përfunduara me auditimet e planifikuara.**

3. Cila nga procedurat e mëposhtme të auditimit do të siguronte evidencën më pak të rëndësishme për të përcaktuar se pagesat e listës së pagave u janë bërë punonjësve?
 - a) Barazoni kartat e kohës në përdorim për punonjësit në punë.
 - b) Ekzaminoni qequet e anuluar për miratimin e duhur dhe krahasoni me të dhënat e personelit.
 - c) Test për ndarjen e autorizimit për pagesë nga autorizimi i punësimit/shkarkimit.
 - d) **Testoni rakordimin e llogarisë bankare të listës së pagave duke gjurmuar qequet e papaguara në regjistrin e listës së pagave.**

4. Një organizatë është rritur me shpejtësi dhe sapo ka automatizuar sistemin e saj të burimeve njerëzore. Organizata ka zhvilluar një bazë të dhënash të madhe që gjurmon punonjësit, përfitimet e punonjësve, zbritjet nga paga, klasifikimet e vendeve të punës, kodin etnik, moshën, sigurimet, mbrojtjen mjekësore dhe informacione të tjera të ngjashme. Menaxhmenti i ka kërkuar departamentit të auditimit të brendshëm që të rishikojë sistemin e ri. Sistemi i automatizuar përmban një tabelë të normave (nivelit) të pagave që përputhet me klasifikimet e punës së punonjësve. Kontrolli më i mirë për të siguruar që tabela të përditësohet saktë vetëm për ndryshime të valide të pagës do të ishte:
- a) Kufizoni aksesin në tabelën e të dhënave për menaxherët dhe mbikëqyrësit e linjës që kanë autoritetin për të përcaktuar tarifat e pagave.
 - b) Kërkoni një mbikëqyrës në departament i cili nuk ka aftësinë për të ndryshuar tabelën për të krahasuar ndryshimet të autorizuara me nënshkrim nga menaxhmenti.**
 - c) Sigurohuni që kontrollet adekuate të modifikimit dhe arsyeshmërisë janë të integruara në sistemin e automatizuar.
 - d) Kërkoni që të gjitha ndryshimet e pagave të nënshkruhen nga punonjësi për të verifikuar që ndryshimi i shkon një punonjësi me mirëbesim.
5. Drejtori i një departamenti të sapoformuar të auditimit të brendshëm është në proces të hartimit të një statuti formal të shkruar për departamentin. Cili nga pikat e mëposhtme, në lidhje me efektivitetin operacional të departamentit të auditimit të brendshëm, duhet të përfshihet në statut?
- a) Frekuenca e kontrolleve që do të kryhen.
 - b) Mënyra se si do të raportohen gjetjet e auditimit.
 - c) Procedurat që auditorët e brendshëm do të përdorin në hetimin dhe raportimin e mashtrimit.
 - d) Qasje e pakufizuar e auditorëve të brendshëm në ato të dhëna, personel dhe prona fizike që janë të rëndësishme për kryerjen e auditimeve.**
6. Cili nga faktorët e mëposhtëm shërben si një input i drejtpërdrejtë në buxhetin financiar të departamentit të auditimit të brendshëm?
- a) Oraret e punës së auditimit.**
 - b) Raportet e aktivitetit.
 - c) Efektiviteti i kaluar i departamentit të auditimit të brendshëm në identifikimin e kursimeve të kostos.
 - d) Statuti i departamentit të auditimit.

7. Cila nga sa vijon është e nevojshme për të prodhuar prova teknike në krimet e lidhura me kompjuterin?
- a) Metodologjia e auditimit
 - b) Metodologjia e sistemit
 - c) Metodologjia forenzike**
 - d) Metodologjia kriminale

8. Një organizatë shet produkte përmes katalogut dhe merr porosi përmes telefonit. Të gjitha porositë krijohen online, dhe qëllimi i organizatës është që të dërgojë të gjitha urdhër porosit brenda 24 orëve. Gjurma e auditimit mbahet në formë të lexueshme nga makina. Letrat e vetme të krijuara janë fletët e paketimit dhe fatura e dërguar klientit. Të ardhurat regjistrohen pas dërgesës së mallrave. Organizata mban një bazë të dhënash të detajuar të klientit që lejon klientin të kthejë mallrat për kredi në çdo kohë.

Auditori dëshiron të fitoj siguri të arsyeshme se të gjitha porositë telefonike të pranuar janë dërguar dhe faturuar në kohën e duhur. Cila nga procedurat e mëposhtme të auditimit do të ishte më efektive në përmbushjen e objektivit të auditorit?

- a) Përdorni një strukturë të integruar të testimit (ITF) dhe paraqisni urdhër porosit për produktin në ITF. Krahasoni çmimet e faturuara me çmimet në katalogun më të fundit. Përcaktoni që të gjitha mallrat e paraqitura janë dërguar.
 - b) Merrni regjistrin e urdhëresave hyrëse nga kompjuterët dhe përdorni programin e përgjithshëm të auditimit për të krahasuar datën e porosisë me faturën dhe datën e transportit në skedarin e faturës së shitjeve.**
 - c) Përdorni të dhënat e testimit për të gjeneruar seri totale të kontrollit. Gjurmoni kontrollin e serisë totale nga artikujt e paraqitur në skedarin e faturës së shitjeve të gjeneruara për të dhënat e testimit.
 - d) Përdorni një softuer të përgjithshëm të auditimit për të zgjedhur rastësisht një mostër të faturave të shitjeve dhe bëni që programi të përputhet me artikujt e zgjedhur në regjistrin e transaksioneve të mirëmbajtura për të gjitha porositë hyrëse.
9. Standardet e IAB/IIA kërkojnë që një auditor i brendshëm të ushtrojë kujdes të duhur profesional në kryerjen e auditimeve të brendshme. Kjo përfshin:
- a) Vendosjen e komunikimit të drejtpërdrejtë midis drejtorit të auditimit të brendshëm dhe bordit të drejtorëve.
 - b) Vlerësimin e standardeve të përcaktuara të funksionimit dhe përcaktimi nëse ato standarde janë të pranueshme dhe janë përmbushur.**
 - c) Akumulimi i provave të mjaftueshme në mënyrë që auditori të sigurojë siguri absolute se parregullsi nuk ekzistojnë.
 - d) Vendosja e kritereve të përshtatshme të arsimit dhe përvojës për plotësimin e pozicioneve të auditimit të brendshëm.

10. Një prodhues i pajisjeve spitalore përdor tre furnitor për të blerë rreth gjysmën e materialeve të përdorura në operacionet e tij. Faturat nga këta furnitor transmetohen direkt në kompani

përmes shkëmbimit të të dhënave elektronike (EDI) me softuer të krijuar me porosi. Në një rishikim të zhvillimit të sistemeve dhe postimplementimit, auditori i brendshëm u përfshi në vlerësimin dhe testimin e sistemit EDI dhe nuk gjeti ndonjë problem domethënës. Materialet e tjera prodhuese merren përmes urdhrave rutinë të blerjeve të përgatitura nga blerësit në departamentin e blerjeve. Materialet nga furnizuesit e EDI-it dorëzohen në bankën e pritjes ku personeli verifikon që mallrat janë blerje të autorizuara, shikon për dëme të transportit dhe regjistron pranimin në sistem duke përdorur teknologjinë e barkodit. Materialet e blera nga furnizuesit jo-EDI dorëzohen në bankën e pritjes dhe regjistrohen manualisht në raportet e pranimit. Kopjet e këtyre raporteve u jepen departamentit të blerjeve dhe të llogarive të pagueshme. Është planifikuar që departamenti i auditimit të brendshëm të kryejë një auditim të plotë të ciklit të blerjeve dhe llogarive të pagueshme përpara fundit të vitit. Sidoqoftë, ka presione të shumta kohore sepse çështje të tjera vonuan fillimin e auditimit.

Auditori planifikon të zgjedhë një mostër të transaksioneve për të vlerësuar shkallën që zbritjet e blerjeve mund të jenë humbur nga kompania. Pas vlerësimit të rreziqeve që lidhen me zbritjet e humbura të blerjeve, auditori ka të ngjarë të zgjedhë një mostër nga cila prej popullatave të mëposhtëm?

- a) Urdhër blerjet e hapura
- b) Faturat e paguara EDI**
- c) Faturat e paguara jo-EDI
- d) Faturat e paguara EDI dhe jo-EDI

11. Cila nga teknikat e mëposhtme të auditimit do të ishte më bindëse në përcaktimin se vlerat signifikante të stokeve në librat e një ndërmarrje janë deklaruar saktë?

- a) Merrni një letër të përfaqësimit të menaxhimit që thotë se vlerat e stokeve janë deklaruar saktë.
- b) Paraqitni grafikisht ciklin e stokeve dhe deponimit dhe formoni një opinion bazuar në cilësinë e kontrolleve të brendshme.
- c) Kryeni një inventar fizik dhe merrni një ekspert të pavarur nëse është e nevojshme të vlerësoni artikujt e stokeve.**
- d) Intervistoni personelin e blerjeve dhe kontrollit të materialeve për të përcaktuar cilësinë e kontrolleve të brendshme për stoke.

12. Një auditor vëren se kontrollet mbi sistemin e stokeve të përhershëm janë të dobëta. Një përgjigje e përshtatshme e auditimit do të ishte:

- a) Rritja e testimit të kontrolleve të stokeve
- b) Kryeni teste të raportit të qarkullimit
- c) Rekomandoni që të planifikohet numërimi fizik i stokeve.**
- d) Aplikoni analizat e fitimit bruto sipas linjave të produkteve dhe krahasojeni me vitet e mëparshme për arsyeshmëri.

13. Një organizatë është rritur me shpejtësi dhe sapo ka automatizuar sistemin e saj të burimeve njerëzore. Organizata ka zhvilluar një bazë të dhënash të madhe që gjurmon punonjësit, përfitimet e punonjësve, zbritjet e pagave, klasifikimet e vendeve të punës, përkatësinë etnike,

moshën, sigurimin shëndetësor dhe informacione të tjera të ngjashme. Menaxhmenti i ka kërkuar departamentit të auditimit të brendshëm të rishikojë sistemin e ri. Auditori është i shqetësuar që punonjësit në pension nuk po marrin përfitimet e duhura. Cila nga procedurat e mëposhtme të auditimit do të ishte më pak efektive në adresimin e këtij shqetësimi?

- a) **Merrni një mostër të punonjësve të shtuar në listën e pensionit për një periudhë të caktuar - për shembull, një ditë ose një javë - dhe përcaktoni që atyre i'u janë planifikuar përfitimet e duhura.**
- b) Përdorni një strukturë të integruar të testimit dhe paraqisni transaksione për një periudhë kohe për të përcaktuar nëse sistemi po paguan përfitimet e duhura.
- c) Përdorni një softuer të përgjithshëm të auditimit për të marrë një mostër klasike të variablave të punonjësve në pension në bazën e të dhënave. Verifikoni që të gjitha pagesat e përfitimeve janë të përshtatshme.
- d) Përdorni një softuer të përgjithshëm të auditimit për të marrë një mostër të ndryshueshëm të shtresuar në vitet që nga pensionimi dhe madhësia e pagesave të përfitimeve. Verifikoni që të gjitha pagesat e përfitimeve janë të përshtatshme.

14. Burimi më i mirë i dëshmive për të përcaktuar nëse ish punonjësit vazhdojnë të kenë qasje në bazat e të dhënave të automatizuara të një kompanie është:

- a) Diskutimi i procesit të heqjes së fjalëkalimit me administratorin e bazës së të dhënave.
- b) Rishikimi i regjistrave kompjuterikë të përpjekjeve të hyrjes.
- c) **Barazimi i listave të pagave aktuale me listat e aksesit në bazën e të dhënave.**
- d) Rishikimi i softverit të kontrollit të hyrjes për të përcaktuar nëse versioni më aktual është implementuar.

15. Një departament zhvilloi një aplikim të integruar të llogaritjes së përdoruesit fundorë (EUC) që përfshin mbajtjen e kohës, listën e pagave dhe llogaritjen e kostos së punës. Departamenti ka përdorur personelin e tij për të hartuar dhe programuar aplikacionin duke përdorur një gjuhë të gjeneratës së katërt (4GL). Më pas, departamenti punësoi konsulentë të jashtëm për të rishikuar disa komponentë. Aplikimi u implementua në rrjetin lokal të departamenteve lokale (LAN) dhe u lidh me sistemin kryesor të korporatës për të lejuar transferimin e të dhënave midis tyre.

Departamenti i auditimit të brendshëm renditi aplikimet e EUC të organizatës sipas rrezikut të perceptuar. Si rezultat, aplikacioni i kontabilitetit të kohës / pagës / kostos së punës u zgjodh për një auditim të teknologjisë së informacionit.

Kur planifikonte rishikimin e kontrolleve të aplikacionit EUC, auditori i brendshëm zgjodhi të përfshijë mjedisin e kontrollit të përgjithshëm në fushëveprim. Cilën nga deklaratat e mëposhtme në lidhje me kontrollet e përgjithshme është më e mundshme që auditori ta konsiderojë të vërtetë?

- a) Efektiviteti i kontrolleve të përgjithshme ndikohet nga kontrollet e aplikacionit.
- b) Identifikimi i personit ose funksioni përgjegjës për kontrollet e përgjithshme mund të jetë më i lehtë këtu sesa në një mjedis tradicional.
- c) Nevoja për kontrolle specifike të përgjithshme është relativisht e vazhdueshme në mjediset e EUC.

d) Kontrollat e përgjithshme duhet të bëhen përpara se të mbështetemi në kontrollat e aplikimit.

16. Qëllimi i rishikimit të auditimeve të brendshme të operacioneve të futjes së të dhënave të teknologjisë së informacionit (IT) është të përcaktojë nëse:

- a) Standardet e zhvillimit të sistemit ekzistojnë dhe janë ndjekur
- b) Zhvilluesit e sistemit kanë aftësitë dhe njohuritë e kërkuara për sistemet që ata zhvillojnë
- c) Operacionet kompjuterike përdorin pajisje dhe procedura më të mira
- d) Kontrollat hyrëse / dalëse janë adekuate dhe efektive**

17. Cilën nga se vijojnë do ti rishikonte një auditor i brendshëm për të vlerësuar aftësitë e rimëkëmbjes së një sistemi të menaxhimit të bazës së të dhënave?

- a) Procedurat e regjistrimit të të dhënave**
- b) Rregullat e ndryshimit dhe vlefshmërisë
- c) Pronësia e të dhënave dhe politikat e përgjegjësisë
- d) Procedurat e kontrollit të integritetit

18. Duke përdorur të dhënat e testimit, një auditor ka përpunuar transaksione normale dhe atipike përmes një sistemi të kompjuterizuar të pagave për të provuar llogaritjen e orëve të rregullta dhe jashtë orarit. Prova të mjaftueshme dhe kompetente të kontroleve ekzistojnë nëse:

- a) Asnjë testim tjetër nuk është kryer
- b) Rezultatet e të dhënave të testimit krahasohen me pritjet e paracaktuara**
- c) Përjashtimet janë regjistruar për të identifikuar logjikën e kontrollit të ekzekutuar
- d) Të dhënat e rezultatit të testimit janë identifikuar për të nxitur krijimin e një skedari të të dhënave të auditimit

19. Një Auditor i Brendshëm i Çertifikuar (AB) drejton funksionin e auditimit për një qytet të madh dhe po planifikon planin e auditimit për vitin e ardhshëm. Qyteti ka një numër fondesh të ndryshme, disa që janë të kufizuara në përdorim nga grantet qeveritare dhe disa që kërkojnë raporte përputhshmërie për qeverinë. Një nga programet për të cilët qyteti ka marrë një grant është rikualifikimi i vendeve të punës dhe vendosjes. Granti specifikon disa kushte që një pjesëmarrës në program duhet të plotësojë në mënyrë që të ketë të drejtë për financimin.

Gjatë kryerjes së auditimeve të pajtueshmërisë së granteve qeveritare, auditori duhet të:

- a) Drejtohet vetëm nga standardet qeveritare
- b) Drejtohet vetëm nga Standardet e IAB/IIA sepse ato janë më gjithëpërfshirëse
- c) Drejtohet nga standardet më të përgjithshme që janë nxjerrë nga profesioni i kontabilitetit publik
- d) Të ndjek si Standardet IAB/IIA ashtu edhe çdo standard shtesë qeveritar**

20. Në planifikimin e auditimit, auditorët e brendshëm duhet të rishikojnë të gjithë informacionin përkatës. Cila nga burimet e mëposhtme të informacionit ka të ngjarë të ndihmojë në identifikimin e shkeljeve të dyshuara të rregulloreve mjedisore?

- a) Diskutime me drejtuesit operativë
- b) Shqyrtimi i botimeve tregtare

- c) **Shqyrtimi i korrespondencave që njësia ekonomike ka kryer me agjencitë qeveritare**
- d) Diskutimet e bëra me auditorët e jashtëm në koordinimin e përpjekjeve të auditimit

21. Gjatë një procesi të vlerësimit të rrezikut kompjuterik, cila nga këto NUK do të konsiderohej një aktivitet i auditueshëm?

- a) Softuer aplikimi
- b) Softueri i sistemeve
- c) **Programi për printim**
- d) Programe telekomunikacionit

22. Në një auditim të departamentit të blerjeve, cili nga këto në përgjithësi do të konsiderohej një faktor rreziku?

- a) Specifikimet e blerjes hartohen nga departamenti që kërkon materialin
- b) Blerjet bëhen kundër urdhrave të blerjeve të zbraza ose të hapura për lloje të caktuara të artikujve
- c) **Blerjet bëhen nga palë të lidhura me blerës ose zyrtarë të tjerë të kompanisë**
- d) Ekziston një dështim për të rrotulluar blerjet midis furnizuesve të përfshirë në një listë të miratuar të shitësve

23. Informatat e mëposhtme janë në dispozicion nga pasqyrat financiare të një departamenti prodhues. Drejtori i auditimit të brendshëm është duke rishikuar të dhënat për të identifikuar rreziqet e mundshme si bazë për planifikimin e auditimit. Departamenti nuk është audituar nga departamenti i auditimit të brendshëm në tri vitet e fundit. Departamenti zhvillon pjesën më të madhe të biznesit të tij në mënyrë autonome. Departamenti historikisht është mbështetur në një produkt kryesor. Sidoqoftë, ai produkt po moshohet dhe së shpejti do të humbasë mbrojtjen e patentës.

Koeficientët	Viti aktual 2023	Viti i kaluar 2022	Viti paraparak 2021	Mesatarja e industrisë
Koeficienti qarkullues	1.94	1.89	2.28	2.13
Koeficienti i shpejtë	0.66	0.88	1.22	1.4
Periudha e grumbullimit të llogarive të arkëtueshme	112	93	72	69
Periudha e qarkullimit të stoqeve	148	167	92	73
KMSH si% e shitjeve	0.375	0.402	0.412	0.445
Shitjet / pasuritë e prekshme	2.89	2.58	2.53	3.01
Shitjet / gjithsej pasuritë	1.33	1.31	2.53	2.78
Rritja e shitjeve	0.03	0.16	0.02	0.045
Fitimi neto ('000)	(€7,600)	€985	(€1,200)	€4,500

Departamenti pati një rritje të madhe të shitjeve në vitin e kaluar (2017). Cila nga hipotezat e mëposhtme do të mbështesnin të dhënat lidhur me shkakun e mundshëm të shitjeve?

Departamenti:

- a) Zbriti çmimin e shitjes për shumicën e linjës së saj të produkteve

- b) **Bleu një kompani tjetër dhe llogariti blerjen si një transaksion blerjeje, jo një bashkim**
- c) Likuidoi një pjesë të konsiderueshme të stoqeve të saj të vjetëra
- d) Shiti pjesën më të madhe të pasurive afatgjata, duke realizuar një fitim nga shitja

24. Intervistimi i personelit operues, identifikimi i objektivave të palës që auditohet, identifikimi i standardeve të përdorura për të vlerësuar performancën, dhe vlerësimi i rreziqeve inherente që krijohen nga aktivitete operuese të palës së audituar janë veprimtari që kryhen zakonisht në cilën fazë të një auditimit të brendshëm?

- a) Faza e punës në terren
- b) **Faza e sondazhit paraprak**
- c) Faza e programimit të auditimit
- d) Faza e raportimit

25. Në kryerjen e një auditimi, rreziku i auditimit përcaktohet më së miri si rreziku që një auditor:

- a) Mund të mos zgjedh dokumentet që janë me gabime si pjesë e testimit
- b) Mund të mos jetë në gjendje të vlerësojë si duhet një aktivitet për shkak të kontrolleve të dobëta të kontabilitetit
- c) **Mund të mos arrijë të zbulojë një gabim ose dobësi të konsiderueshme gjatë një ekzaminimi**
- d) Mund të mos ketë ekspertizë për të audituar në mënyrë të duhur një aktivitet specifik

26. Departamenti i auditimit të brendshëm has një kufizim të fushëveprimit nga menaxhmenti i lartë që do të ndikojë në aftësinë e tij për të përmbushur qëllimet dhe objektivat e tij për një palë të audituar të mundshme. Natyra e kufizimit të fushës duhet të jetë:

- a) Shënuar në dokumentet e punës së auditimit, por auditimi duhet të kryhet ashtu siç është caktuar dhe kufizimi i fushëveprimit të përafrohet, nëse është e mundur.
- b) Komunikuar me auditorët e jashtëm në mënyrë që ata të mund të hetojnë zonën në mënyrë më të detajuar.
- c) **Komunikuar, mundësisht me shkrim, me bordin.**
- d) Komunikuar me menaxhmentin, duke thënë se kufizimi nuk do të pranohet sepse kjo do të dëmtonte pavarësinë e departamentit të auditimit.

27. Çdo letër individuale e punës duhet, së paku, të përmbajë:

- a) Shprehjen e opinionit të auditimit
- b) Një legjendë shenjash
- c) Një grafik i plotë i sistemit të kontrolleve të brendshme për zonën që shqyrtohet
- d) **Një titull përshkrues**

28. Ju jeni një mbikëqyrës i auditimit, duke shqyrtuar dokumentet e punës të një kontrolli të përgjithshëm të një stafi të auditimit për funksionin e shitjeve të firmës. Faqet nuk janë të numëruara ose referenca të kryqëzuara. Më tej, letrat e punës ranë dhe u grumbulluan rastësisht përpara se t'ju sillnin.

Ju vendosni t'i vendosni letrat e punës në rendin e duhur sipas Standardeve IIA. Faza e parë e këtij aktiviteti është identifikimi i secilës faqe si pjesë e (1) anketës paraprake, (2) rishikimi i përshtatshmërisë së sistemit të kontrollit të brendshëm, (3) rishikimi për efektivitetin e sistemit të kontrollit të brendshëm ose (4) rishikimi për cilësinë e performancës.

Faqja e tretë që ju zgjidhni është një kopje bosh e formularit të kontratës së shitjes që tani është në përdorim nga firma. Disa herë në formular janë hijezuar fjalët "kontroll kyç" i ndjekur nga një shpjegim i shkurtër. Ju e njeh shkrimin si atë të stafit të auditimit që ka kryer auditimin. Ky dokument i përket veprimtarisë së mëposhtme:

- a) Sondazhi paraprak
- b) Shqyrtimi për përshtatshmërinë e sistemit**
- c) Shqyrtimi për efektivitetin e sistemit
- d) Shqyrtimi për cilësinë e performancës

29. Cila nga sa vijon duhet të identifikohet si mangësi nga një mbikëqyrës i auditimit kur shqyrton një seri dokumentesh pune?

- a) Një memorandum që shpjegon pse u tejkalua koha e bugjetuar për një pjesë të auditimit
- b) Një gjetje e auditimit e regjistruar në letrat e punës dhe draft raporti që heq kriteret e përdorura për vlerësim**
- c) Një memorandum që shpjegon pse u hoq një hap i programit të auditimit
- d) Një letër drejtuar auditorit që përshkruan fushën e auditimit

30. Sigurimi i informacionit të dobishëm dhe në kohë dhe promovimi i përmirësimeve në operacione janë qëllimet e auditorëve të brendshëm. Për ta realizuar këtë në raportet e tyre, auditorët duhet:

- a) Siguroni menaxhmentin e lartë me raporte që theksojnë detajete operacioneve të kushteve të dëmtuara
- b) Siguroni menaxhmentin operativ me raporte që theksojnë shqetësimet dhe rreziqet e përgjithshme
- c) Siguroni informacion me shkrim para se të diskutohet me palën e audituar
- d) Siguroni raporte që plotësojnë pritjet dhe perceptimet e menaxhmentit operacional dhe menxhmentit të lartë**

31. Një auditor ka dorëzuar një draft të parë të një raporti të auditimit për palën e audituar në përgatitje të një interviste përfundimtare. Më poshtë është një fragment nga ai raport:

Auditimi është kryer për të realizuar disa objektiva: të verifikoj ekzistencën e makinerive të papërdorura që ruhen në depo, të përcaktoj nëse makineritë ishin dëmtuar gjatë deponimit, të rishikoj procedurat e trajtimit që po kryhen nga personeli në depo, të përcaktoj nëse po ndiqen

procedurat e duhura të kontabilitetit për makineritë e ruajtura në depo, të llogarisë vlerën aktuale të tregut të stoqeve në depo dhe të krahasoj vlerën totale të makinerive me regjistrimet kontabël të ndërmarrjes. Është konfirmuar se nga 30 makinat e zgjedhura nga blerjet e regjistrave për mostrën, 10 ishin të pranishme në dyshtemenë e depove dhe 5 të tjera ishin të gatshëm për përcjellje në objektin e prodhimit. Dymbëdhjetë të tjerët ishin dërguar në objektin e prodhimit në një kohë të mëparshme. Një ekzaminim i procedurave të kontabilitetit të përdorura në depo zbuloi dështimin e nëpunësit të kontabilitetit të depove për të rekonsiluar të dhënat mujore të stoqeve, siç kërkohet nga politikat. Një mostër prej 25 makinash u ekzaminua për dëmtime të mundshme, dhe të gjitha, përveç njëres ishin në gjendje të mirë. Është konfirmuar nga auditorët se procedurat e trajtimit të përshkruara në manualin e politikave të depove duket se janë të përshtatshme, dhe personeli i depove me sa duket po ndjek ato procedura, përveç ekzaminimit të sendeve që merreshin për stoqe.

Kur komunikoni me palët e audituara, si faktorët e situatës ashtu edhe karakteristikat e mesazheve mund të dëmtojnë procesin e komunikimit. Një auditor ka vetëm kontroll të kufizuar mbi faktorët e situatës, por ka një kontroll thelbësor mbi karakteristikat e mesazheve.

Cila nga sa vijon duket se është një mesazh karakteristik që auditori që përgatiti raportin e mësipërm ka anashkaluar?

- a) **Sekuena e mesazhit**
- b) Natyra e audiencës
- c) Zhurma
- d) Historia e ngjarjeve paraprake që çojnë në takimin aktual

32. Rekomandimet në raportet e auditimit mund ose nuk mund të zbatohen në të vërtetë. Cila nga ato që vijojnë përshkruan më mirë rolin e auditimit të brendshëm në ndjekjen e rekomandimeve të auditimit? Auditimi i brendshëm:

- a) Nuk ka rol; përcjellja është përgjegjësia e menaxhmentit
- b) Duhet të ngarkohet me përgjegjësinë për zbatimin e rekomandimeve të auditimit
- c) **Duhet të përcjell për të konstatuar se janë ndërmarrë veprime të duhura për rekomandimet e auditimit**
- d) Duhet të kërkojë që auditorët e pavarur të ndjekin rekomandimet e auditimit

33. Deklarata e fushëveprimit të një raporti të auditimit duhet të:

- a) Përshkruaj objektivat e auditimit dhe tregon lexuesit pse u krye auditimi
- b) **Identifikon aktivitetet e audituara dhe përshkruan natyrën dhe shtrirjen e auditimit të kryer**
- c) Përcakton standardet, masat ose pritjet e përdorura në vlerësimin e gjetjeve të auditimit
- d) Komunikon vlerësimin e auditorit të brendshëm për efektin e gjetjeve në aktivitetet e shqyrtuara

34. Gjatë kontrollit të trajtimit të parave të gatshme, auditori vëren se shuma të konsiderueshme parash ruhen brenda natës në një zonë pune që ka qasje të lirë në një rrugë të ngarkuar. Për më tepër, nuk ka asnjë sistem të sigurisë ose ndonjë roje të armatosur në afërsi. Kur diskutohet me menaxherin e duhur, auditori informohet: "Ne kurrë nuk kemi pasur vjedhje ose humbje të

parave nga ky fond; pse duhet të shpenzojmë shuma të panevojshme për të përmirësuar sigurinë? "Auditori duhet:

- a) **Të jap një raport të përkohshëm verbal. Në raportin përfundimtar, përqendrohuni në masat korigjuese që do të merren.**
- b) Shpjegoj të gjitha faktet, por të lejoj menaxhmentit mundësinë që të tregojë historinë e tij në mënyrë që veprimi korigjues të ketë më shumë të ngjarë të miratohet.
- c) Meqenëse kompania kurrë nuk ka pësuar humbje nga procedurat e trajtimit të parave të gatshme, nuk ka nevojë të raportojë gjetjet.
- d) Shpërndaj gjerësisht raportin; ky është një problem i madh për të cilin duhet të dinë të gjithë në kompani.

35. Kërkesat për nivelin e stafit, arsimin dhe aftësimin, si dhe hulumtimin e auditimit duhet të përfshihen në:

- a) Statutin e departamentit të auditimit të brendshëm
- b) Manualin e politikave dhe procedurave të departamentit të auditimit të brendshëm
- c) **Planin vjetor për departamentin e auditimit të brendshëm**
- d) Përshkrimin e vendeve të punës për pozicionet e ndryshme të stafit

36. Pasi u emërua, një drejtor i ri i auditimit të brendshëm gjeti një staf auditimi të papërvojë i cili ishte mbi buxhetuar për shumicën e auditimeve. Një përmbledhje e detajuar e letrave të punës të auditimit nuk zbuloi prova të rishikimeve progresive nga mbikëqyrësit e auditimit. Për më tepër, nuk ka prova që ekzistonte një program i sigurimit të cilësisë. Për të vlerësuar si duhet operacionet e një departamenti të auditimit të brendshëm, një program i sigurimit të cilësisë duhet të përfshijë:

- a) Mbikëqyrja periodike e punës së auditimit të brendshëm mbi bazën e mostrës
- b) Shqyrtime të brendshme, përveç personelit të auditimit të brendshëm, për të vlerësuar cilësinë e operacioneve të departamentit
- c) **Shqyrtime të jashtme të paktën një herë në tre vjet nga persona të kualifikuar që janë të pavarur nga organizata**
- d) Rotacioni periodik i menaxherëve të auditimit

37. Departamenti i auditimit të brendshëm për një korporatë të madhe kohët e fundit përfundoi një auditim të shpenzimeve të udhëtimit të departamentit të shitjeve. Cili nga grupet e mëposhtëm duhet të marrë një kopje të raportit të auditimit?

- a) **Drejtori i Shitjeve dhe Nënkryetari për marketing**
- b) Kryetari i bordit, kryeshefi operativ dhe nënkryetari për marketing
- c) Kryetari i bordit, kontrolluesi dhe drejtori i shitjeve
- d) Zyrtari kryesor financiar, drejtori i shitjeve dhe kryeshefi ekzekutiv

38. Cila nga sa vijon është më thelbësore për të udhëhequr stafin e auditimit në ruajtjen e përputhshmërisë së përditshme me standardet e performancës së departamentit?

- a) Shqyrtime të kontrollit të cilësisë
- b) Përshkrimet e pozicionit të punës
- c) Vlerësimet e performancës
- d) **Politikat dhe procedurat**

39. Raportimi tek menaxhmenti i lartë dhe bordi është një pjesë e rëndësishme e detyrës së auditorit. Cila nga pikat e mëposhtme NUK kërkohet t'i raportohet menaxhmentit të lartë dhe / ose bordit?
- a) **Pas përfundimit të një kontrolli, por përpara lëshimit të një raporti të auditimit, auditorit të lartë përgjegjës të auditimit iu ofrua një pozicion i përhershëm në departamentin e palës së audituar.**
 - b) Një përmbledhje e raportit vjetor të orarit të punës të departamentit të auditimit dhe buxhetit financiar.
 - c) Ndryshime të rëndësishme të përkohshme në orarin e punës së aprovuar të auditimit dhe buxhetin financiar.
 - d) Një plan i auditimit u aprovua nga menaxhmenti i lartë dhe bordi. Pas aprovimit, menaxhmenti i lartë njoftoi drejtorin e auditimit që të mos kryente një kontroll të një departamenti sepse aktivitetet e departamentit ishin shumë të ndjeshme.
40. Puna në terren e auditimit ka identifikuar një numër të gjetjeve të rëndësishme. Testet shtesë të auditimit nga programi origjinal i auditimit duhet të bëhen akoma; megjithatë, të dhënat nuk janë të disponueshme. Vlerësoni sa vijon dhe zgjidhni alternativën më të mirë.
- a) Mos e lëshoni raportin e auditimit derisa të gjitha testimet të jenë përfunduar
 - b) **Lëshoni një raport të përkohshëm për menaxhmentin në lidhje me gjetjet negative të identifikuara**
 - c) Identifikoni teste të tjera alternative për të përfunduar përpara raportimit të gjetjeve të auditimit
 - d) Kryeni teste të auditimit kur të dhënat përfundimtare janë në dispozicion
41. Në cilën pjesë të raportit përfundimtar duhet të përshkruajë auditori i brendshëm objektivat e auditimit?
- a) **Qëllimi**
 - b) Fushëveprimi
 - c) Kriteret
 - d) Kushtet
42. Një auditor i brendshëm në një kompani të shitjeve me pakicë i raporton drejtorit të korporatës së auditimit të brendshëm. Auditori është caktuar të kontrollojë një departament rajonal. Raportet e auditimit duhet të dërgohen në zyrën e korporatës dhe kontrolluesin e departamentit në rajon. Auditori ka qenë në vendndodhje për gjashtë muaj dhe ka paraqitur raporte mujore, çdo muaj duke audituar një pjesë të operacionit siç është caktuar nga auditimi i brendshëm i korporatave. Këtë muaj, për herë të parë, auditori ka audituar kontrollet e stokeve, duke ndjekur procedurat e vendosura nga stafi i auditimit të brendshëm të korporatave. Pasi pa raportin e auditimit për kontrollin e stokeve, kontrolluesi i departamentit thirri dhe kërkoi një takim me auditorin. Në takim, kontrolluesi i departamentit kritikoi me zë të lartë dhe abuzivisht punën e auditorit, qëndrueshmërinë e metodave të auditorit dhe rezultatet e paraqitura në raporte. Në të kaluarën, ndërsa jo gjithnjë duke rënë dakord me përfundimet e auditorit, kontrolluesi i departamentit gjithmonë kishte diskutime racionale dhe zhvilloi hapa të duhur përcjellës për të korrigjuar problemet që auditori gjeti.

Ky auditim i veçantë nuk ishte puna më e mirë e auditorit, dhe auditori e kupton këtë. Auditori duhet:

- a) Mbron punën tani dhe të përpiqet ta përmirësoni atë në të ardhmen.
- b) Kërkon nga kontrolluesi i departamentit të identifikojë fushat specifike në të cilat raporti është i mangët, dhe nëse kundërshtimet janë të justifikuara, të rishikoj raportin.**
- c) Shpjegoni problemet personale që e mbajtën auditorin të punojë aq shumë në këtë raport siç mund të pritej.
- d) Kërkoj kohë pushimi për tu trajnuar në zonat e dobëta

43. Një kompani kohët e fundit përjetoi një fitim neto të reduktuar ndjeshëm nga shitjet e linjës së produktit A. Linja A është prodhuar në një dyqan të dedikuar për makineri. Auditorëve të brendshëm i' u është ngarkuar detyra të përcaktojnë shkakun e fitimit neto të zvogëluar. Cila nga sa vijon do të identifikonte me shumë mundësi problemin?

- a) Një përmbledhje e rezultateve të auditimit paraprak
- b) Një ecje nëpër proceset e dyqanit të makinave
- c) Intervista me stafin e angazhuar në prodhimin e linjës A
- d) Një analizë e raporteve financiare dhe operacionale**

44. Letrat e punës ofrojnë mbështetjen e dokumentuar për raportin e auditorit të brendshëm. Cila nga sa vijon NUK është një praktikë e mirë për letrat e punës?

- a) Letrat e punës duhet të jenë të mjaftueshme për të mbështetur raportin e auditorit të brendshëm pa përpunim shtesë verbal nga auditori i brendshëm.
- b) Letrat e punës duhet të mbahen të sigurta në çdo kohë për të parandaluar humbjen aksidentale ose qasjen e paautorizuar.
- c) Letrat e punës duhet të organizohen në mënyrë kronologjike, d.m.th., me letrat e përgatitura më herët në pjesën e përparme të dosjes.**
- d) Auditorët e brendshëm brenda një organizate të caktuar duhet të hartojnë metoda të standardizuara për organizimin dhe dokumentacionin.

45. Menaxhmenti kërkohet me ligj që të përgatisë një dokument transporti për të gjithë lëvizjen e materialeve të rrezikshme. Dokumenti duhet të paraqitet me faturë. Menaxhmenti pret 100% përputhshmëri me procedurën. Cila nga qasjet e mëposhtme të marrjes së mostrave do të ishte me e përshtatshme?

- a) Mostra e attributeve
- b) Mostra e zbulimit**
- c) Mostra e synuar
- d) Mostra e variableve

46. Një auditor që aplikon një plan të marrjes së mostrave të zbulimit me një rrezik prej 5% të ndërlidhjes mund të konkludojë se ekziston:

- a) Një probabilitet prej 95% që niveli aktual i shfaqjes në popullatë është më i vogël se niveli kritik nëse konstatohet vetëm një përjashtim.
- b) Një probabilitet prej 95% që niveli aktual i shfaqjes në popullatë është më i vogël se niveli kritik nëse nuk gjenden përjashtime.**
- c) Një probabilitet prej 95% që niveli aktual i shfaqjes në popullatë është më i vogël se niveli kritik nëse shkalla e shfaqjes në mostër është më pak se ajo kritike.
- d) Një probabilitet më i madhe se 95% që niveli aktual i shfaqjes në popullatë është më i vogël se niveli kritik nëse nuk zbulohen përjashtime.

47. Mashtrimi me të dhëna mund të parandalohet nga të gjitha sa vijon, përveç:

- a) Kontrollat e hyrjes
- b) Kontrollat e ndryshimit të programit
- c) Korrigjimit të shpejtë të të dhënave**
- d) Kontrolli i integritetit

48. A konsiderohen shënimet me shkrim të një hetuesi si prova të vlefshme në gjykatë?

- a) Jo
- b) Ndoshta
- c) Po**
- d) Varet

49. Kur kompjuterët dhe pajisjet periferike konfiskohen në lidhje me një krim të ndërlidhur me kompjuter, ky është një shembull i:

- a) Dëshmive të dyfishta
- b) Dëshmive fizike**
- c) Dëshmive më të mira
- d) Dëshmive të kolateralit

50. Menaxhimi i korporatës sapo ka zbatuar një politikë që çdo departament duhet të zvogëlohet duke shkurtuar menjëherë 10% të stafit dhe buxhetit të secilit departament. Drejtori i auditimit të brendshëm ka reaguar ndaj planeve të fundit të organizatës për reduktim (zvogëlimin e numrit të stafit) duke njoftuar *menaxherët e auditimit* se koha e caktuar për të gjitha vendet e punës duhet të shkurtohet me 10%. Cili nga pohimet e mëposhtme në lidhje me veprimin e drejtorit dhe veprimin e mundshëm të menaxherit do të ishte i saktë?

- I. Veprimi i drejtorit duhet të rezultojë në përafërsisht të njëjtën sasi të mbulimit të rrezikut si plani i mëparshëm i auditimit, por të reduktuar me 10%.
- II. Menaxherët individualë të auditimit mund të arrijnë 90% të mbulimit të auditimit të përcaktuar më parë duke shkurtuar në mënyrë uniforme procedurat e auditimit me 10%.
- III. Drejtori duhet të ketë priorizuar rreziqet dhe të ndërpresë angazhimet specifike të auditimit në vend që të shkurtojë 10% të gjithë fushat.
- IV. I, II dhe III

- a) Vetëm I.
- b) Vetëm II.
- c) **Vetëm III.**
- d) Vetëm IV.